

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/91/2016
Identifikačné číslo spisu: 2308010479
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Daniel Hudák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2308010479.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka, sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27. septembra 2017 v Bratislave, v trestnej veci obvineného S. O. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona a iné o dovolaní obvineného S. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/49/2014, zo dňa 26.marca 2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného S. O. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/150/2008, zo dňa 24. marca 2010 bol obvinený S. O. uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s odkazom na § 139 písm. c/ Tr. zák., z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s odkazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. a s odkazom na § 139 písm. c/ Tr. zák. a zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s odkazom na § 139 písm. c/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

- 1) Od decembra roku 2007 do 07. júna 2008 v L., na P. ulici č. XXXX/XX v mieste svojho trvalého bydliska, povedal najmenej dvakrát do týždňa svojej matke E. O., že ak ho vyhodí z bytu, podpáli jej byt,
- 2) Dňa 06. júna 2008 o 22:30 hod. v L., na P. ulici č. XXXX/XX, v mieste svojho trvalého bydliska, povedal svojej matke E. O., s nožom a so skrutkovačom v ruke, že ide zabiť otca a následne v L., na P. ulici č. XXXX/XX, na chodbe pred bytom, s nožom v ruke povedal svojmu otcovi C. O. „Ty debil, ja ťa aj tak zabijem“, čo u C. O. vzbudilo dôvodnú obavu.
- 3) Dňa 07. júna 2008 o 17:45 hod., v L., na P. ulici č. XXXX/XX, v mieste svojho trvalého bydliska, zamkol svoju matku E. O. v byte s tým, že ak mu nedá peniaze na fet, tak jej neotvorí, pričom na naliehanie E. O., že si ide peniaze požičať a prinesie mu ich, po najmenej dvoch minútach ju pustil z bytu von

Za spáchanú trestnú činnosť bol obvinenému podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., §42 ods. 1 Tr. zák., uložený súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák., súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Galanta, sp. zn. 1T 185/2008, z 22. októbra 2008, právoplatného 22. októbra 2008 (za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., za ktorý bol obvinenému uložený trest odňatia slobody v trvaní 15 mesiacov, so zaradením na výkon trestu so stredným stupňom stráženia) ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ďalej súd obvinenému podľa § 73 ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. uložil ochranné liečenie protitoxikomanické ústavnou formou, ktoré podľa § 74 ods. 2 Tr. zák. potrvá, kým to vyžaduje jeho účel.

Voči predmetnému rozsudku podal obvinený S. O. odvolanie, ktoré dňa 03. marca 2011 na verejnom zasadnutí zoberal späť.

Uznesením, sp. zn. 6To/67/2010, zo dňa 03. marca 2011 Krajský súd v Trnave podľa § 312 ods. 4 Tr. por. zoberal na vedomie späťvzatie odvolania podaného obžalovaným S. O. proti rozsudku Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/150/2008, zo dňa 24. marca 2010.

Uznesením, sp. zn. 2Nt/24/2013, zo dňa 29. januára 2014 Okresný súd Galanta podľa § 394 ods. 1 Tr. por. povolil obnovu konania v trestnej veci Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/150/2008, proti odsúdenému S. Košickému. Podľa § 400 ods. 1 Tr. por. zrušil výrok o treste, o jeho zaradení, zrušujúci výrok ako i výrok o ochrannom opatrení v rozsudku Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/150/2008, zo dňa 24. marca 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/67/2010, zo dňa 03. marca 2011 ako aj ďalšie rozhodnutia na predmetné výroky obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad. Podľa § 403 Tr. por. odsúdeného S. O., po právoplatnosti tohto uznesenia, súd prepustil z výkonu trestu odňatia slobody a nezobral do väzby.

Rozsudkom, č. k. 3T/150/2008-380, zo dňa 28. februára 2014 Okresný súd Galanta vychádzajúc z ustanovenia § 166 Tr. por. na základe právoplatného výroku o vine rozsudku Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/150/2008, zo dňa 24. marca 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/67/2010, zo dňa 03. marca 2011, ktorým bol S. O. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s odkazom na § 139 písm. c/ Tr. zák., z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s odkazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. a s odkazom na § 139 písm. c/ Tr. zák. a zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s odkazom na § 139 písm. c/ Tr. zák., uložil obvinenému S. O. podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., §42 ods. 1 Tr. zák., súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov a 2 (dva) mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súd zároveň zrušil podľa § 42 ods. 2 Tr. zák., výrok o treste rozsudku Okresného súdu Galanta, sp. zn. 1T/185/2008, zo dňa 22. októbra 2008 (za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., bol obvinenému uložený trest odňatia slobody v trvaní 15 mesiacov, so zaradením na výkon trestu so stredným stupňom stráženia) ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratil podklad. Podľa § 73 ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, ktoré podľa § 74 ods. 2 Tr. zák., potrvá kým to vyžaduje jeho účel.

Voči predmetnému rozsudku sa obvinený odvolal a Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 6To/49/2014, zo dňa 26. marca 2015 podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o uložení ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou.

Proti uvedenému uzneseniu podal obvinený dňa 09. novembra 2016 dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ a j/ Tr. poriadku, v znení jeho doplnenia zo dňa 9. augusta 2017. V odôvodnení svojho dovolania uviedol, že spáchania trestných činov, za ktoré bol odsúdený, sa mal dopustiť ešte v roku

2008, pričom od tejto doby ubehlo vyše 8 rokov. Z pôvodne uloženého trestu 8 rokov a 8 mesiacov ku dnešnému dňu vykonal už viac ako 6 rokov. Tento výkon trestu bol pre neho dostačujúci, nakoľko si uvedomil závažnosť a škodlivosť svojho predchádzajúceho konania ako aj to, že už nechce páchať žiadnu ďalšiu trestnú činnosť. Svoj život ako i narušené vzťahy napravil, ospravedlnil sa svojej rodine a našiel si riadnu prácu. Po prepustení z výkonu trestu sa nedopustil spáchania žiadneho trestného činu. Vykonaný trest napomohol jeho náprave, a teda ďalší trest už nie je potrebný. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. uviedol, že v konaní vyšli najavo skutočnosti svedčiace v jeho prospech, no tieto zo strany príslušných orgánov neboli zohľadnené, a teda ani posudzované. Rozhodnutie je taktiež založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom (dovolací dôvod podľa 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.), nakoľko orgány činné v trestnom konaní vykonali obhliadku miesta činu až týždeň po podaní trestného oznámenia v byte, ktorý bol už dávno uprataný a zaistili nožík, ktorý nijako nesúvisel s predmetnými skutkami. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uviedol, že v prípade prvého rozhodnutia Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/150/2008, zo dňa 24.03.2010 súd zistil len jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., pričom v rozhodnutí po povolení obnovy konania zistil až dve priťažujúce okolnosti, a to podľa § 37 písm. h/ a písm. m/ Tr. zák.. Keď súd nevidel dôvod aplikácie § 38 ods. 4 Tr. zák. už pri prvom rozhodnutí, nie je zrejmé, prečo tak spravil v prípade druhého rozhodnutia, a tým pádom mu dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby neprimerane zvýšil. Súd mal naopak použiť aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 41 Tr. zák. a dolnú hranicu trestnej sadzby znížiť. Taktiež bolo obvinenému uložené ochranné liečenie protitoxikomanické ústavou formou, hoci na to neboli splnené podmienky, čo považoval za dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor podaním zo dňa 21.11.2016, pričom navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 382 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného odmietnuť, nakoľko nebol naplnený ani jeden z dovolacích dôvodov.

Okresný súd Galanta predložil dňa 13.12.2016 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v predmetnej trestnej veci dovolanie obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/49/2014, zo dňa 26.03.2015.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 3 Tr. por.) a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko neboli naplnené dovolacie dôvody, ako ich uviedol obvinený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať ani meniť.

Podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. dovolanie možno podať ak bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia

opravná inšancia.

Z pohľadu dovolacieho súdu treba uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa ust. § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa ust. § 382 písm. c/ Tr. por..

V posudzovanom prípade podal obvinený dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/49/2014, zo dňa 26.03.2015, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Galanta, č. k. 3T/150/2008-380, zo dňa 28.02.2014 podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. vo výroku o uložení ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou zrušený.

K dovolacej námietke obvineného, že v jeho prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku) tým, že v konaní vyšli najavo skutočnosti svedčiace v jeho prospech, no tieto zo strany príslušných orgánov neboli zohľadnené, a teda ani posudzované najvyšší súd uvádza, že sa nejedná o skutočnosti, ktoré by svojím obsahom napĺňali dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Právo na obhajobu je jedným z najdôležitejších práv garantovaných nielen ústavou, ale aj medzinárodnými zmluvami o ľudských právach. Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, predpokladá nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len tie prípady, kedy toto právo obvineného bolo porušené zásadným spôsobom. Spravidla pôjde o prípady kedy obvinený nebol v trestnom konaní zastúpený obhajcom, napriek tomu, že išlo o niektorý z prípadov povinnej obhajoby (§ 37 Trestného poriadku). V zmysle vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že za dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno v žiadnom prípade považovať rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 Tr. por.. resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 12 Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod obvineného podľa 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., a teda že rozhodnutie je taktiež založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, nakoľko orgány činné v trestnom konaní vykonali obhliadku miesta činu až týždeň po podaní trestného oznámenia v byte, ktorý bol už dávno upratovaný a zaistili nožik, ktorý nijako nesúvisel s predmetnými skutkami je potrebné uviesť, že zákon nestanovuje žiadny časový úsek, v ktorom sú orgány činné v trestnom konaní povinné vykonať obhliadku miesta činu. Orgány činné v trestnom konaní postupovali správne, nakoľko po podaní trestného oznámenia. t.j. dňa 06.06.2008 (potom. čo vypočuli obvineného ako aj poškodenú a vykonali konfrontáciu), vykonali obhliadku miesta činu dňa 13.06.2008. t.j. týždeň po podaní trestného oznámenia.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., a teda že v prípade prvého rozhodnutia Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/150/2008, zo dňa 24.03.2010 súd zistil len jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., pričom v rozhodnutí po povolení obnovy konania zistil až dve priťažujúce okolnosti, a to podľa § 37 písm. h/ a písm. m/ Tr. zák. najvyšší súd uvádza, že aj napriek tomu, že okresný súd nepostupoval správne (po obnove konania nesmie byť obvinenému uložený prísnejší trest § 405 písm. b/ Tr. por.), avšak v konečnom dôsledku to postavenie obvineného žiadnym spôsobom neovplyvnilo a bol mu uložený miernejší trest. V zmysle § 38 ods. 4 Tr. zák., ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. V prípade obvineného nebola v predchádzajúcom konaní ani v konaní po obnove konania zistená žiadna poľahčujúca okolnosť, to znamená že pomer priťažujúcich okolností by stále prevládal nad poľahčujúcimi okolnosťami. Inak povedané, pre obvineného sa tým nič nezmenilo, nakoľko by sa mu zvýšila dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, či by mal jednu alebo dve priťažujúce okolnosti. Nakoľko dôvody podľa § 371 odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného, súd dovolanie

obvineného aj v tejto časti považoval za nedôvodné.

Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/150/2008, zo dňa 24. marca 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/67/2010, zo dňa 03. marca 2011 bolo obvinenému uložené podľa § 73 ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. ochranné liečenie protitoxikomanické ústavnou formou, ktoré podľa § 74 ods. 2 Tr. zák. potvrdá, kým to vyžaduje jeho účel. Následne Okresný súd Galanta pri povolení obnovy konania uznesením, sp. zn. 2Nt/24/2013, zo dňa 29. januára 2014 zrušil výrok o ochrannom opatrení. Rozsudkom, č. k. 3T/150/2008-380, zo dňa 28. februára 2014 Okresný súd Galanta podľa § 73 ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Následne Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 6To/49/2014, zo dňa 26. marca 2015 podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o uložení ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že nález ústavného súdu (o neústavnosti asperačnej zásady) smeruje len k výroku o treste ukladaného páchatel'ovi, a preto v zmysle samotného nálezu je ochranné opatrenie výrokom, na ktorý tento nález nedopadá. Aj napriek skutočnosti, že odôvodnenie Krajského súdu v Trnave je správne, a to že Okresný súd Galanta nemal pri povolení obnovy konania rušiť výrok o uložení ochranného liečenia je nepochybné, že uznesením, sp. zn. 2Nt/24/2013, zo dňa 29. januára 2014 bolo ochranné opatrenie zrušené (aj keď byť nemalo). To, že nález ústavného súdu na tento výrok nedopadá znamená, že pri povolení obnovy konania prvostupňový súd nemá rušiť výrok o uložení ochranného opatrenia, ale len výrok o treste (v trestnom práve máme dva druhy sankcií, a to je trest a ochranné opatrenie). Okresný súd Galanta však tento výrok pri povolení obnovy konania zrušil, je právoplatný a nebol napadnutý opravným prostriedkom. Inak povedané, aj keď Okresný súd Galanta pochybil, napravil svoje pochybenie tým, že toto ochranné opatrenie znovu uložil. Krajský súd nemal tento výrok o uložení ochranného opatrenia rušiť. Z vyššie uvedených skutočností je teda zrejmé, že v súčasnosti nie je uložené žiadne ochranné opatrenie. Záväzná pre súd ako aj strany konania je výrok rozhodnutia, nie jeho odôvodnenie! Z uvedeného dôvodu najvyšší súd dovolanie aj podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.